

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 11C/368/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512235578
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Blahutiaková
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2016:1512235578.3

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava V sudkyňou JUDr. Monikou Blahutiakovou v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Alpenstrasse 2, CH-6300 Zug, Švajčiarsko, IČO CHE-100.023.266, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Karadžičova 8, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava proti žalovanému: Q. I., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom J. X, XXX XX O., s hláseným pobytom bezdomovca v O. - V., t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníkom pre konanie Ľ. B., zamestnankyňou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie 644,72 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený vo VÚB, a.s. pod VS XXXXXXXX istinu 436,20 Eur spolu s úrokom z omeškania 9% ročne z dlžnej istiny 436,20 Eur od 21.12.2009 do zaplatenia a trovy konania 13,86 Eur, spočívajúce v súdnom poplatku, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi na účet právneho zástupcu JUDr. Jána Šoltésa, č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v ČSOB, a.s., pod VS XXXXXXXX trovy právneho zastúpenia 42,45 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd návrh v zostávajúcej časti z a m i e t a.

o d ō v o d n e n i e :

Navrhovateľ žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť istinu 586,11 Eur, zmluvnú pokutu 58,11 Eur, úrok z omeškania v sadzbe 9% ročne z dlžnej sumy 586,11 Eur od 21.12.2009 do zaplatenia a náhradu trov konania. Skutkovo argumentoval tým, že právny predchodca žalobca spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. IČO 35 923 130 poskytla žalovanému na základe zmluvy o pôžičke ev.č. XXXXXXXX dňa 10.12.2008 úver, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť formou 12 pravidelných mesačných splátok v sume 67,72 Eur s dátumom splatnosti poslednej splátky dňa 20.12.2009. Žalovaný svoj záväzok v čase určenom v Zmluve nesplnil, čím sa dostal do omeškania. Žalobcovi vzniklo právo požadovať od žalovaného zaplatenie zostatku dlžnej istiny podľa identifikácie postúpenej pohľadávky vo výške 586, 11 Eur s príslušenstvom a zmluvnej pokuty.

Dôkazne argumentoval zmluvou o poskytnutí pôžičky ev.č. XXXXXXXX, Všeobecnými obchodnými podmienkami pôžičky poskytovanej spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 7.12.2012 s identifikáciou postúpenej pohľadávky, výpisom z obchodného registra, do ktorého je žalobca ako podnikateľský subjekt zapísaný, ktoré pripojil k žalobe.

Konajúci súd na základe listinných dôkazov osvedčujúcich skutkové tvrdenia žalobcu, právny základ žalovaného nároku i jeho výšku rozhodol dňa 22.2.2013 platobným rozkazom č.k. 27Ro/2232/2012, ktorý sa nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk. Preto bol uznesením dňa 6.8.2013 zrušený (§ 173 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len O.s.p.).

V priebehu konania mal súd preukázané, že žalovaný je v mieste posledného registrovaného trvalého pobytu neznámy. Keďže miesto jeho súčasného pobytu súd nezistil, ustanovil mu podľa § 29 ods. 2 O.s.p. pre toto konanie opatrovníka.

Súd právnu vec rozhodol ako drobný spor (§ 200ea O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 115a, ods. 2 O.s.p.), prihliadajúc pritom na obsah spisu a listinné dôkazy v ňom založené. Skutkovým základom pre rozhodnutie súdu boli dôkazne preukázané tvrdenia žalobcu, ktoré v priebehu konania neboli spochybnené.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu.

Podľa formuláru Consumer Finance Holding, a.s. označeného ako Zmluva o pôžičke - internetová, ktorú dňa 10.12.2008 podpísal žalovaný ako klient a zodpovedný pracovník Michal Stegena ako sprostredkovateľ E7915, žalovanému bola na kúpu nábytku - obývačková zostava v maloobchodnej cene 19.260.- Sk/639,31 Eur poskytnutá pôžička 24.480.- Sk / 812,59 Eur, ktorá bola splatná 12 splátkami po 2.040.- Sk/67,72 Eur. Podľa bodu 6.2 Podmienok k Zmluve o pôžičke, tvoriacich súčasť zmluvy o pôžičke, splátky boli splatné do 20. dňa v príslušnom mesiaci, ak nie je uvedené inak. Podľa bodu 6.4 Podmienok bola prvá splátka splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení Zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Podľa zmluvy bola RPMN vo výške 32,01% pri ročnej úrokovej sadzbe 32,01 % a priemerná hodnota RPMN bola 34,92%. Konečná splatnosť pôžičky bola označená údajom 12 mesiacov. Žalovaný súčasne podpisom zmluvy potvrdil prevzatie tovaru. Podľa bodu 12.2 Podmienok predtlačenej na rube uvedenej zmluvy postupca „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky. V tento deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“

Zo zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 7.12.2012 vyplýva, že postupca Consumer Finance Holding, a.s. postúpil spoločnosti Intrum Justitia Debt Finance AG ako postupníkovi svoje pohľadávky. Podľa prílohy k uvedenej zmluve o postúpení bola postupníkovi (žalobcovi) postúpená aj pohľadávka proti žalovanému so zostatkom 586,11 Eur.

Pri uzatváraní zmluvy o pôžičke bol žalovaný v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že pôvodný veriteľ žalovaného, t.j. spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. má v predmete svojej podnikateľskej činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Je zrejme, že v danom prípade sa jedná o vopred pripravenú formulárovú (typovú) zmluvu pôvodného veriteľa, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 258/2001 Z.z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv od 1.4.2004 predpisom lex specialis.

Uvedené znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z.z., použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nakoniec aj podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona (Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Súd teda vzťah účastníkov konania posudzoval ako obligačný záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 52 a nasl. ObčZ ako aj podľa zákona č. 258/2001 Z.z. a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. g/, i/, zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom od 1.8.2008 je aj údaj o g) konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a o i) výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje uvedené podstatné náležitosti, považuje sa spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. V danom prípade písomné vyhotovenie úverovej zmluvy zo dňa 10.12.2008 neobsahuje, na rozdiel od údaju o výške, počte a termíne splátok, údaj o konečnej splatnosti úveru v tom tvare, v akom ho predpokladá citované zákonné ustanovenie. Nepochybne údaj 12 mesiacov v predtlačenej zmluve pri texte Konečná splatnosť, nie je údajom o konečnej splatnosti čerpaného úveru, najmä keď nie je zrejme, kedy začína plynúť uvedených 12 mesiacov a kedy končí. Podľa citovaného ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. sa totiž vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je určená dodávateľom na základe vstupných údajov (dátum poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosť prvej splátky, frekvencia splátok, výška a počet splátok).

Konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho trvania, a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi resp. dodávateľmi. Pre absenciu podstatného údajov (§ 4 ods. 2 písm.g/ zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom od 1.8.2008) zmluvy o spotrebiteľskom úvere je úverová zmluva uzavretá zmluvnými stranami dňa 10.12.2008 bezúročná a bez poplatkov s poukazom na § 4 ods.3 posledná veta citovaného zákona.

Súd mal v prejednávanej veci zmluvou o postúpení pohľadávok preukázanú aktívnu legitimáciu žalobcu.

Súd vykonaným dokazovaním mal preukázať, že žalovaný čerpal úver vo výške 639,31 Eur, akontáciu neuhradil. Z prehľadu splátok a úhrad (č.l. 5 v súdnom spise) vyplýva, že postupcoví uhradil spolu 203,11 Eur. Úver sa zaviazal uhradiť 12 mesačnými splátkami po 67,72 Eur mesačne od 20.1.2009, teda úhrnom mal žalovaný uhradiť sumu 812,64 Eur. Vychádzajúc z listín predložených žalobcom a skutkových tvrdení v žalobe, pôvodný veriteľ právo vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 ObčZ nevyužil.

Oprávnenie žalobcu požadovať od žalovaného (spotrebiteľa) v prípade porušenia jeho povinností splácať poskytnutý úver riadne a včas, zmluvnú pokutu vo výške 10% z dlžnej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania o viac než 30 dní, súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 až 3 ObčZ v znení účinnom do 31.12.2008 a aj podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ, keďže „dojednenia“ o jednostrannej povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu v pôvodnom veriteľom žalovaného vopred pripravenom formulári tlačiva Podmienok podľa názoru súdu, nespĺňa náležitosti písomnej dohody zmluvných strán o zmluvnej pokute v zmysle § 544 ods. 2 ObčZ. V danom prípade vo vopred pripravenom texte pôvodného veriteľa žalovaného absentuje vôľa žalovaného dohodnúť sa na jeho povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu v prípade omeškania s úhradou, teda urobiť takýto právny úkon (písomná dohoda zmluvných strán o zmluvnej pokute), bez ohľadu na to, že žalovaný ako klient mal podľa predtlaču zmluvy v časti Klient prehlásiť, že súhlasí so zmluvnou pokutou.

Žalobca v konaní nepreukázal, že by zmluvná podmienka o povinnosti klienta (žalovaného) bola v danom prípade individuálne dohodnutá so žalovaným, najmä keď táto je uvedená vo vopred veriteľom žalovaného pripravenom formulári tlačiva Podmienok, bez možnosti žalovaného túto podmienku ovplyvniť. Takáto zmluvná podmienka podľa názoru súdu spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorému v snahe získať úver nezostávalo nič iné, len predtlač zmluvy s Podmienkami na jej rube podpísať. Tento výklad obsahu spotrebiteľskej zmluvy je v súlade s ustanovením § 54 ods. 2 ObčZ, keďže je priaznivejší pre spotrebiteľa, najmä, keď podľa § 54 ods. 1 citovaného zákona si spotrebiteľ nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Neprijateľná zmluvná podmienka je s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 ObčZ neplatná ako celok. Z činnosti súdu je známe, že obsahovo rovnaká zmluvná podmienka v obdobnej spotrebiteľskej zmluve pôvodného veriteľa žalovaného už bola predmetom súdnej kontroly a súd ju (právooplatne) považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/57/2013z 26.04.2013, resp. 13C/212/2013 z 26.07.2013, resp. 13C/252/2013 z 01.04.2014, resp. rozsudok OS DS sp.zn. 11C/51/2013 z 11.06.2014, resp. 11C/269/2013 z 11.06.2014, naposledy 11C/301/2013z 28.07.2014), ktoré rozsudky sú prístupné aj verejnosti na stránkach Ministerstva spravodlivosti SR www.justice.gov.sk <<http://www.justice.gov.sk>>. S poukazom na ustanovenie § 53a ods. 1 ObčZ a citované právoplatné rozsudky je žalobca povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Z vyššie uvádzaných dôvodov súd návrh žalobcu považoval za dôvodný len do výšky 436,20 Eur, ktorá suma pozostáva z čistej nezaplatenej istiny bezúročného a bezpoplatkového úveru. Súd žalobcovi nepriznal nárok z absolútne neplatnej zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute v sume 58,61 Eur, predstavujúcej 10% z dlžnej čiastky 586,11 Eur, vyčíslenej ku dňu postúpenia pohľadávky pôvodným veriteľom a vymáhanej žalobcom v tomto konaní ako dlžnú úverovú istinu.

Žalobca sa domáhal aj zaplata 9% úroku z omeškania ročne zo sumy 586,11 Eur od 21.12.2009, pravdepodobne odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti poslednej 12. splátky, kedy sa stala splatná celá žalovaná istina. Žalovaný bol v omeškani s úhradou čistej istiny úveru od uvedeného dňa a tak žalobcovi, s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 1, 2 ObčZ v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vznikol od 21.12.2009 nárok na úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková

sadzba Európskej centrálnej banky k uvedenému dňu, avšak len z priznanej sumy 436,20 Eur. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky k 21.12.2009 bola 1%, žalovaný je teda povinný platiť úrok z omeškania v sadzbe 9% ročne do zaplatenia, na zaplatenie ktorého súd žalovaného zaviazal.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. s prihliadnutím na čiastočný úspech oboch účastníkov konania. Miera úspechu žalobcu v prejednávanej veci predstavuje 68% oproti úspechu žalovaného v rozsahu 32%. Celková miera úspechu žalobcu tak predstavuje 36%. V tomto rozsahu úspechu súd žalobcovi priznal náhradu trov konania spočívajúcich v súdnom poplatku 13,86 Eur (36% zo súdneho poplatku 38,50 Eur) a v trovách právneho zastúpenia 42,45 Eur (36% z odmeny za prevzatie zastúpenia a spísanie žaloby = $2 \times (41,49 \text{ Eur} + 7,63 \text{ Eur režijný paušál}) * 20\% \text{ DPH} = 117,91 \text{ Eur}$, vypočítanej podľa § 10 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 18 vyhl.č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov).

Náhrada trov právneho zastúpenia je podľa § 149 ods. 1 O.s.p. splatná na účet právneho zástupcu žalobcu. Miesto plnenia pre náhradu trov konania spočívajúcich v súdnom poplatku je odôvodnené návrhom žalobcu.

Lehota na plnenie je odôvodnená ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odôvodnené odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2, písm. a/ až f/ O.s.p.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zák.č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).